

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Energietransitie in milieueffectrapportage

In het Energierapport 2016 is aangegeven dat provincies en gemeenten de noodzakelijke energietransitie integraal moeten meenemen in hun omgevingsvisie en omgevingsplan. Milieueffectrapportage biedt daarbij inhoudelijke ondersteuning en onderbouwing. Ook kan milieueffectrapportage helpen in het overleg met belanghebbenden en bij het vinden van draagvlak voor maatregelen.

In deze factsheet:

- Wat is de opgave voor de energietransitie?
- Wat is de ruimtelijke impact van de energietransitie?
- Hoe komen we tot goede keuzes?
- Welke informatie kan het milieueffectrapport bevatten?
- Waar vind ik meer informatie?

Wat is de opgave voor de energietransitie?

In het klimaatakkoord van Parijs van 2015 is afgesproken de mondiale temperatuurstijging te beperken tot maximaal 2°C. Om dit te bereiken moet in 2050 de broeikasemissie met 80 tot 95% zijn verminderd ten opzichte van 1990.

De opgave van Parijs moet bereikt worden door:

1. daling van het energieverbruik en
2. het gebruik van duurzame energiebronnen.

Op Europees niveau zijn er tussendoelstellingen geformuleerd:

- voor 2020 een emissiereductie van 20% en
- voor 2030 een reductie van 40% ten opzichte van 1990.

Nederland committeert zich aan deze reductiedoelstellingen. Verschillende provincies en gemeenten hebben

eigen energie- of emissiereductiedoelstellingen geformuleerd, bijvoorbeeld 'energie neutraal in 2040'. Regionale overheden hebben een belangrijke verantwoordelijkheid waar het gaat om het meenemen van de energietransitie in de ruimtelijke ordening.

Wat is de ruimtelijke impact van de energietransitie?

De transitie naar een duurzame energievoorziening vraagt ruimte. Dat geldt voor:

- de opwekking: wind, zon, water, biogas, biomassa, geothermie.
- het transport van elektriciteit en (rest-) warmte.
- de opslag: warmte-koude, CO₂.

De overgang naar steden en wijken zonder gas heeft ruimtelijke gevolgen. Denk aan infrastructuur voor het gebruik van geothermie, warmte-koudeopslag en/of restwarmte. Ook door aanpassing van het landgebruik kunnen broeikasgasemissies worden teruggedrongen. Bijvoorbeeld door het tegengaan van (verdere) ontwatering van veengebieden.

Hoe komen we tot goede keuzes?

Het realiseren van de energietransitie is een grote en complexe opgave die samen met andere maatschappelijke opgaven moet landen in omgevingsvisies, omgevingsplannen en uitwerkingsprogramma's. Dit vraagt om afwegingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau en om afwegingen in de tijd, zodat ingespeeld kan worden op toekomstige innovaties.

Milieueffectrapportage kan de discussie die nodig is tussen overheden, bedrijfsleven, belangenorganisaties en omwonenden ondersteunen door de verschillende mogelijkheden voor het realiseren van de energietransitie en consequenties van keuzes in beeld te brengen. Ook kan het helpen bij het verminderen van de maatschappelijke weerstand die er kan zijn bij het realiseren van plannen en projecten die belangrijk zijn voor de energietransitie.

Welke informatie kan het milieueffectrapport bevatten?

Het milieueffectrapport voor een omgevingsvisie en omgevingsplan geeft inzicht in:

- De energiebehoefte en de verschillende mogelijkheden (strategieën) voor energiebesparing en het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals wind, zon, warmte-koude, geothermie.
- De bijdrage van deze verschillende energiestrategieën aan de lokale en regionale energie- en emissiereductiedoelstellingen.
- De mogelijkheden om de energietransitie te combineren met andere ambities in het gebied. Denk aan het benutten van waterkeringen voor duurzame energieproductie (energiedijken) of het ruimtelijk combineren van windturbines en zonneparken.
- De gevolgen en risico's van de verschillende energiestrategieën voor bijvoorbeeld landschap, biodiversiteit, externe veiligheid, waterveiligheid en waterkwaliteit.

Natuurlijk is het ook mogelijk eerst een sectoraal milieueffectrapport voor de energietransitie op te stellen dat als input gebruikt wordt voor een later op te stellen (integrale) omgevingsvisie of omgevingsplan.

Waar vind ik meer informatie?

De Nationale energieatlas geeft veel nuttige en inspirerende informatie over hoe je energietransitie mee kan nemen in ruimtelijke beleid.

De Green deals regionale energiestrategieën geven actuele informatie over het opstellen van regionale energiestrategieën.

Benut onze kennis

De Commissie m.e.r. gaat in haar adviezen meer aandacht vragen voor het meenemen van de energietransitie in milieueffectrapporten voor omgevingsvisies en omgevingsplannen. In workshops en factsheets informeren wij u over opgedane kennis en goede praktijkvoorbeelden.

Het advies van de Commissie helpt om te komen tot goed geïnformeerd overleg tussen betrokken partijen en biedt een onafhankelijke blik bij maatschappelijke weerstand.

Heeft u vragen over hoe je energietransitie in milieueffectrapportage handen en voeten kunt geven? Neem dan contact met ons op. Wij staan u graag te woord. Bel of mail:

- Geert Draaijers: 030-2347606, gdraaijers@eia.nl
- Willemijn Smal: 030-2347624, wsmal@eia.nl
- Sjoerd Harkema: 030-2347639, sharkema@eia.nl